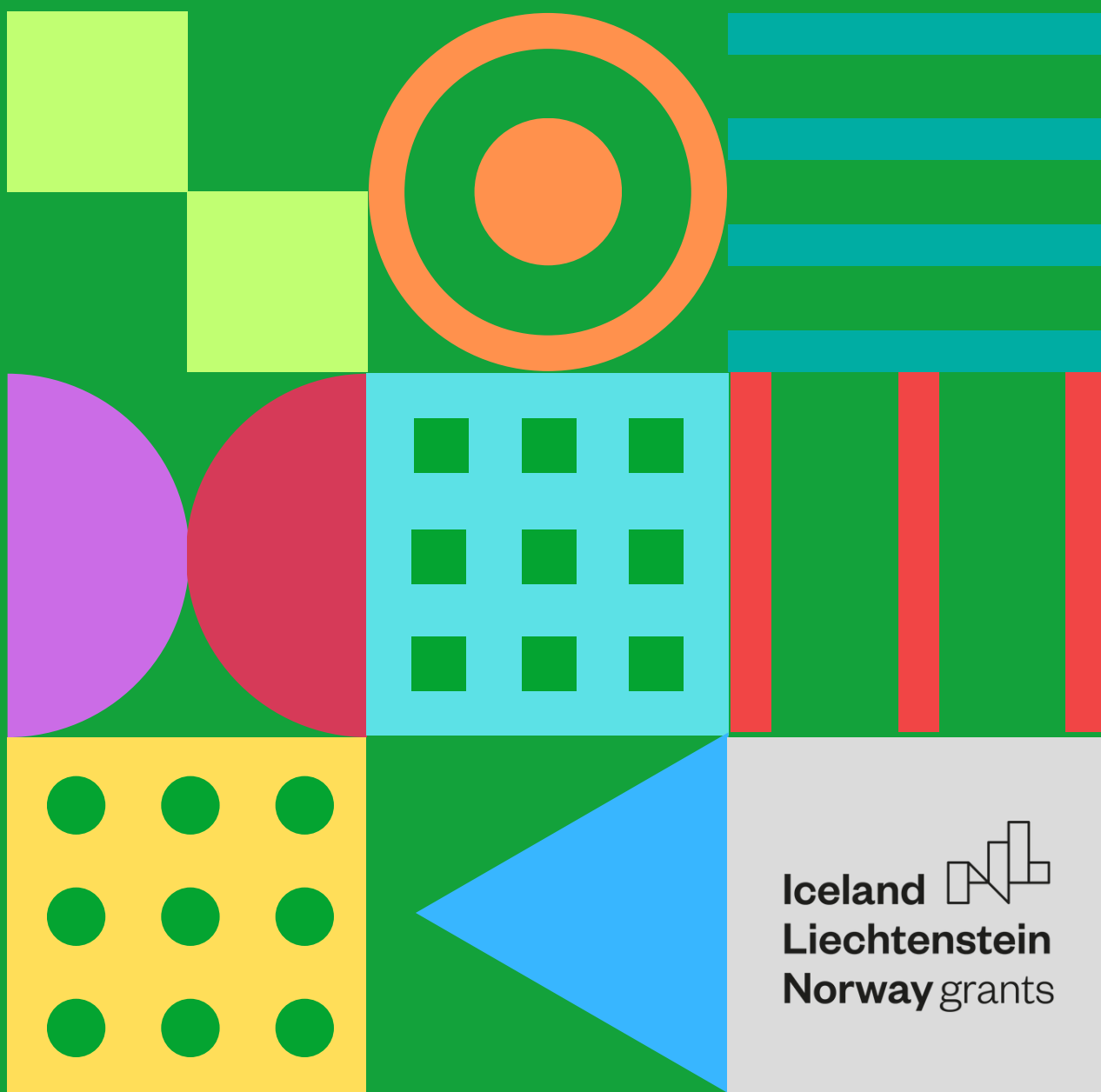

W jaki sposób możemy
uczynić lepszym nasz
świat?

How to make our world a better place?

Podróż w kierunku globalnych kompetencji
The journey to global competency

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

PROJEKT

Podróż w kierunku globalnych kompetencji The journey to global competency

---

Projekt jest odpowiedzią zarówno na zmiany zachodzące we współczesnym świecie, jak i na potrzebę rozwijania globalnych kompetencji uczniów i nauczycieli m.in. rozumienia różnych punktów widzenia, współpracy opartej na szacunku oraz podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

W projekcie chcemy pokazać, że szkoła uczy rozumienia świata metodą krytycznej konfrontacji informacji z różnych dziedzin. Poprzez realizację działań związanymi z Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ pragniemy uświadomić odbiorcom relacje szkoły z otaczającym światem oraz podkreślić wagę odpowiedzialności każdego człowieka będącego obywatelem szkoły świata.

Dużą wagę przywiązujemy do rozwoju kompetencji nauczycieli i kadry zarządzającej szkołą - społeczności odpowiedzialnej za zarządzanie oraz proces kształcenia. Efektywne wykorzystanie nowych technologii, rozwijanie kompetencji globalnych, wirtualna współpraca z ekspertami i uczniami z całego świata oraz zastosowanie otwartych zasobów edukacyjnych uczynią projekt niezwykle innowacyjnym.

The main concern of the project is to respond both to the changes that are taking place in the world and to the need of developing global competences of pupils and teachers. We have to prepare students for an interconnected world in which they can understand and appreciate different perspectives and world views, interact successfully with others, and take responsible action towards sustainability.

We wish to demonstrate that school can teach about the world by interacting within a variety of disciplines and domains. Being involved in activities associated with the Sustainable Development Goals we intend to make others aware that school is a part of the world for whose well-being we are all responsible.

We are also concerned about the development and competence of teachers and the school's managers, who are responsible both for the educational process and for the way the school is run.

The project is innovative in its application of new technologies, development of global competences, virtual co-operation with experts and pupils from all over the world and an access to open resources.

Inicjatywa ma na celu realizację 3 mini projektów, z których to przedsięwzięcia 1. i 2. są skierowane do nauczycieli, a 3. do uczniów. Praca nad każdym mini projektem będzie odbywała się w trzech etapach:

Etap 1 - praca we własnej szkole w ramach zajęć szkolnych, polegająca na gromadzeniu i analizie materiałów oraz współpraca on-line z partnerem norweskim;

Etap 2 - wspólne lekcje oraz warsztaty w czasie wizyty roboczej w szkole partnerskiej, podczas której zostanie przedstawiona prezentacja efektów;

Etap 3 - rozpowszechnianie efektów pracy w każdej szkole oraz w środowisku lokalnym, a także w szerszej społeczności.

Planujemy zrealizować następujące miniprojekty:

W kierunku edukacji XXI wieku

Nauczyciele w zespołach polsko-norweskich opracują scenariusze lekcji dotyczące Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Podczas spotkań polsko-norweskich zostaną przeprowadzone wspólne lekcje. Powstanie kolekcja scenariuszy na platformie Wakelet oraz tradycyjna publikacja.

Czy jestem demokratycznym nauczycielem?

Projekt będzie polegał na przeprowadzeniu wspólnych polsko-norweskich warsztatów odnoszących się do pracy z uczniami oraz zarządzania szkołą. Podczas spotkań zostaną zaprezentowane autorskie Cards for Democracy. Konkluzje zostaną przedstawione za pomocą programu Padlet oraz w formie klasycznej publikacji.

W jaki sposób możemy uczynić nasz świat lepszym?

W zespołach polsko-norweskich uczniowie pod nadzorem nauczycieli będą poszukiwać rozwiązań, wdrażać działania oraz rozpoznawać problemy zarówno globalne, jak i lokalne. Przygotowana zostanie publikacja podsumowująca działania z wykorzystaniem aplikacji Sway oraz w formie tradycyjnej.

Within the whole project we distinguish 3 mini-projects, the 1st and 2nd ones of which are dedicated to teachers, and the 3rd one concerns pupils.

Working on each mini project will proceed according to three stages:

Stage 1 includes working in our own school as part of class activity, collecting and analysing data and materials, co-operating online with our Norwegian partner.

Stage 2 consists in workshops, lessons taught during a working visit in the partner school, presentation of the results.

Stage 3 involves dissemination of the results of the work in each school, but also among the local and global communities.

The following mini-projects will be organized:

Towards the 21st century education

In mixed Polish-Norwegian teams teachers will prepare scenarios of lessons focused on Sustainable Development Goals. There will be lessons conducted by mixed teams, and the collection of scenarios will be placed on the Wakelet platform. A paper publication will be made.

Am I a democratic teacher?

There shall be prepared and conducted Polish-Norwegian workshops concerning methods of teaching and school management, with the use of Cards for Democracy. The conclusions shall be available on Padlet. A paper publication will also be arranged.

How can we make the world a better place?

In Polish – Norwegian teams pupils, supervised by their teachers, learn to recognize global and local problems, look for solutions and implement remedies. A publication will be made, which will sum up our work on the project, both through Sway and in the traditional form.

Mini projekt:
W jaki sposób
możemy uczynić
lepszym nasz
świat?

Mini project:
How to make our
world a better
place?

---

wstęp

Edukacja XXI wieku opiera się na rozwijaniu globalnych kompetencji uczniów poprzez włączenie ich w realizację działań związanych z Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Aby mnożyć autentyczne doświadczenia uczenia się o rzeczywistym świecie współczesne placówki oświatowe powinny stwarzać uczniom okazję do brania udział w globalnych projektach i korzystania z cyfrowych narzędzi, aby mogli oni dotrzeć do różnych zakątków świata i poszerzać perspektywę patrzenia na planetę.

W ramach wieloetapowego projektu “Podróż w kierunku globalnych kompetencji” dwie partnerskie szkoły z Polski i Norwegii spotkały się po raz kolejny, aby szerzyć wśród uczniów poczucie odpowiedzialności za naszą planetę. Cele Zrównoważonego Rozwoju są naturalnym sposobem wprowadzenia globalnej świadomości do klasy i to one były drogowskazem w tworzeniu ostatniego już w ramach tego przedsięwzięcia mini projektu “W jaki sposób uczynić lepszym nasz świat?”. Cele te wymagają globalnej współpracy, dlatego chcieliśmy aby nasi uczniowie wyszli ze szkolnych ławek i uczyli się o świecie ze światem poprzez konfrontowanie ze sobą informacji z różnych dziedzin życia.

I tak oto 32 nastolatków z obu krajów w kiluosobowych grupach podzieliła się swoimi pomysłami w jaki sposób podejmować świadome i odpowiedzialne działania, aby osiągnąć owe cele do 2030 roku. Młodzież pod nadzorem nauczycieli rozpoznała problemy lokalne i globalne, a następnie poszukiwała dla nich rozwiązań i proponowała jakie wdrażać działania.

---

introduction

A 21st-century education emphasizes developing pupils' global competencies by involving them in activities linked to the UN Sustainable Development Goals. To multiply authentic learning experiences about the real world, modern educational institutions should provide opportunities for pupils to take part in global projects and use digital tools to reach different corners of the world and broaden their perspective on the planet.

As part of the multi-phase project 'Journey towards Global Competence' two partner schools from Poland and Norway met once again to spread a sense of responsibility for the planet among their students. The Sustainable Development Goals are a natural way to bring global awareness into the classroom, and they guided the development of the project's final mini-project "How do we make our world a better place?". These objectives require global cooperation, so we wanted our pupils to get out of their school desks and learn about the world by confronting information from different areas of life.

Thus 32 teenagers from both countries, in groups of several people, shared their ideas on how to take informed and responsible action to reach these goals by 2030. Supervised by their teachers, the young people identified local and global problems and sought solutions.

**UCZNIOWIE
W AKCJI**

**STUDENTS
IN ACTION**

PROJEKT 1

KONKURS LITERACKI

WRITING CONTEST

Uczniowie klas 1 i 2 LO wzięli udział w konkursie literackim „Świat za 50 lat”. Młodzież w swoich pracach przedstawia świat po zagładzie, do której doprowadził człowiek. Uczniowie poruszali tematy związane z ubóstwem, głodem, dostępem do czystej wody, katastrofami klimatycznymi oraz odradzaniem się społeczeństw na gruzach dawnej cywilizacji. Znamienne jest, że każdy z uczestników projektu przedstawił pesymistyczną wizję przyszłości.

W wyobraźni uczniów działania podejmowane przez rząd oraz różne instytucje prowadzą do nieuchronnej katastrofy. Taka perspektywa skłania młodzież do zorganizowania dyskusji dotyczącej działań, które sami możemy podjąć, by nie dopuścić do apokalipsy. Hasłem przewodnim rozmów było pytanie „Jak możemy sprawić, by świat stał się lepszym miejscem?”. Uczniowie wspólnie opracowali poster, na którym przedstawili swoje propozycje rozwiązania problemów poruszanych w ich pracach.

The students in the first and second year of high school took part in the literary competition "World in 50 years". The pupils presented in their works the world after the destruction caused by man. Students brought up topics related to poverty, hunger, access to clean water, climate catastrophes and the revival of societies on the ruins of the past civilization.

It is significant that each participant presented a pessimistic vision of the future. In the imagination of students, the actions taken by the government and institutions lead to an inevitable disaster.

This perspective encouraged the youth to organize a discussion on the actions that we can take ourselves to prevent the apocalypse. The theme of their conversation was the question "How can we make the world a better place?". The students created a poster on which they presented their ideas for solving the problems raised in their works.

Uczniowie w akcji

Students in action

Project supported by a grant from Iceland, Liechtenstein and Norway through EEA Grants

WORLD IN 50 YEARS

HOW TO MAKE IT A BETTER PLACE?

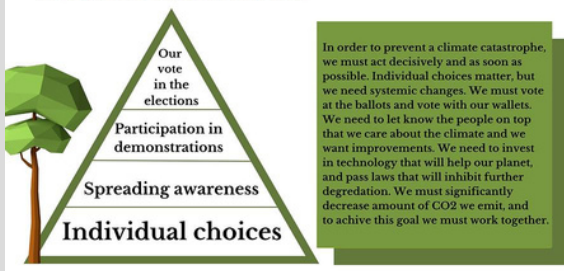

WHAT IS ALREADY HAPPENING IN THE WORLD ABOUT THIS ISSUE?

- There are already many organizations in the world that deal with the protection of our environment
- Schools provide education for the youngest people about how they can contribute to the protection of our planet
- But it is mainly about introducing electric cars, renewable energy sources, creating protected natural areas, saving water and segregating waste, reducing carbon dioxide emissions in technological processes
- People participate in various protests and manifestations about saving our planet

HOW TO PREVENT A CLIMATE CATASTROPHE?

Our vote in the elections

Participation in demonstrations

Spreading awareness

Individual choices

In order to prevent a climate catastrophe, we must act decisively and as soon as possible. Individual choices matter, but we need systemic changes. We must vote at the ballots and vote with our wallets. We need to let know the people on top that we care about the climate and we want improvements. We need to invest in technology that will help our planet, and pass laws that will inhibit further degradation. We must significantly decrease amount of CO2 we emit, and to achieve this goal we must work together.

WHAT CAN WE DO AS YOUNG PEOPLE ?

- Go on strike or protest to show others what you think
- Don't use stimulants to remain sober in you actions
- Watch out for propaganda, do not get blinded by people saying there is no climate change
- Join or start an environmental organisation to take part in campaigns
- Touch grass! Just seeing the beauty of nature and appreciating it will make you care more about it
- Volunteer at local pre-schools to educate kids
- Write a letter to a company that is ruining the environment and tell them what they are doing wrong
- Conduct a survey to learn what other teens think

WHAT CAN WE DO LOCALLY?

- ✓ Videoconferences, possibly meetings in places located closer
- ✓ Car sharing so that several people commute to work
- ✓ Limit air travel and use public transport
- ✓ Go vegan or reduce consumption of animal-derived products and meat
- ✓ Even the simple elimination of cracks in a warehouse or building gives huge benefits

PROJEKT 2

POKAZ MODY: DAJ MI DRUGIE ŻYCIE! FASHION SHOW: GIVE ME THE SECOND LIFE!

Zrównowazona moda i materiały z recyklingu to tematy, które obecnie interesują wielu młodych ludzi. Postanowiliśmy stworzyć pokaz mody, który będzie wspierał edukację w zakresie ekologii i ponownego wykorzystania surowców. Celem tego projektu było zwrócenie uwagi na model biznesowy związany z fast fashion i jego zgubny wpływ na naszą planetę.

Uczniowie i uczennice samodzielnie stworzyli stylizacje, wybrali odpowiednie akcesoria oraz przygotowali muzykę i choreografię. Pomysły na projekty mogły obejmować takie materiały jak papier, najlepiej niepotrzebny lub z recyklingu, stare ubrania czy tkaniny z second handów. Finał przygotowań miał miejsce w trakcie Charity Market w grudniu.

Sustainable fashion and recyclables materials are the topics that interest many young people. We decided to create a fashion show that would support education in the field of ecology and reuse of raw materials. The aim of this project was to draw attention to the business model related to “fast fashion” and its disastrous impact on our planet.

The pupils designed their own clothes and made them by themselves, they chose matching accessories and prepared appropriate music and choreography. Fashion show ideas could include things like paper, best from waste or recycled stuff, old clothes or textile from vintage shops. The final of the show took place under Charity Market in December.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 3

KLUB NAUKOWY: JAK MOŻEMY SPRAWIĆ, ABY NASZ ŚWIAT BYŁ LEPSZYM MIEJSCEM?

SCIENCE CLUB: HOW CAN WE MAKE OUR WORLD A BETTER PLACE?

W ramach projektu Science Club uczniowie klas preIB 2 w kilkuosobowych grupach pracowali nad opracowaniem rozwiązań dotyczących globalnych problemów, które można powiązać z jednym z Celów Zrównoważonego Rozwoju. Uczniowie pod nadzorem nauczycieli biologii i chemii, zidentyfikowali interesujące ich problemy z otoczenia, a następnie opracowali metodykę badań i przeprowadzili eksperymenty. Aktualnie trwają prace nad analizą danych i opracowaniem wyników, które zostaną zaprezentowane na szkolnej konferencji naukowej w trakcie Dnia Ziemi. Tematy, którymi uczniowie się zajmowali to stan jakości wód, różne metody nawożenia roślin, wpływ czynników na wzrost roślin, efekt działania kwaśnych opadów na wzrost roślin, oraz efektywność różnych soli chlorkowych w usuwaniu zmrożonych opakowań.

As part of the Science Club project, preIB 2 class students worked in small groups to develop solutions for global problems that can be linked to one of the Sustainable Development Goals (SDG). Under the supervision of biology and chemistry teachers, the students identified the problems that interested them from their environment and then developed a research methodology and conducted experiments. Currently, work is underway to analyze the data and present the results at the school's scientific conference during Earth Day. The topics the students dealt with were the state of water quality, different plant fertilization methods, the impact of factors on plant growth, the effect of acidic precipitation on plant growth, and the efficiency of different chloride salts in removing frozen dew.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 4

KLUB NAUKOWY: ODKRYWANIE ŚWIATA NAUKI WOKÓŁ NAS SCIENCE CLUB: EXPLORING THE WORLD OF SCIENCE AROUND US

W ramach projektu Science Club, uczniowie z klas preIB 2, działając w kilkusobowych zespołach, pracowali nad rozwojem rozwiązań dotyczących globalnych problemów. Uczniowie pod nadzorem nauczycieli fizyki i informatyki, dokonali identyfikacji interesujących ich problemów z ich otoczenia, a następnie opracowali metodykę badań i przeprowadzili eksperymenty. Tematyka projektów, nad którą pracowali uczniowie, obejmowała między innymi zdalnie sterowany pojazd i jego zastosowanie w autonomicznej jeździe, robot jeżdzący rozpoznający kolory symulujący segregację śmieci, analizę zużycia energii przez komputery w trybie hibernacji, zużycie energii przez projektory oraz różne metody zdobywania wiedzy na przykładzie nauki o czarnych dziurach. Projekt Science Club stanowi doskonałą okazję dla młodzieży do zaangażowania się w praktyczne rozwiązywanie realnych problemów i dokonania pozytywnych zmian na rzecz środowiska naturalnego. Oczekujemy, że ten projekt będzie stanowił inspirację dla innych szkół do podjęcia podobnych działań.

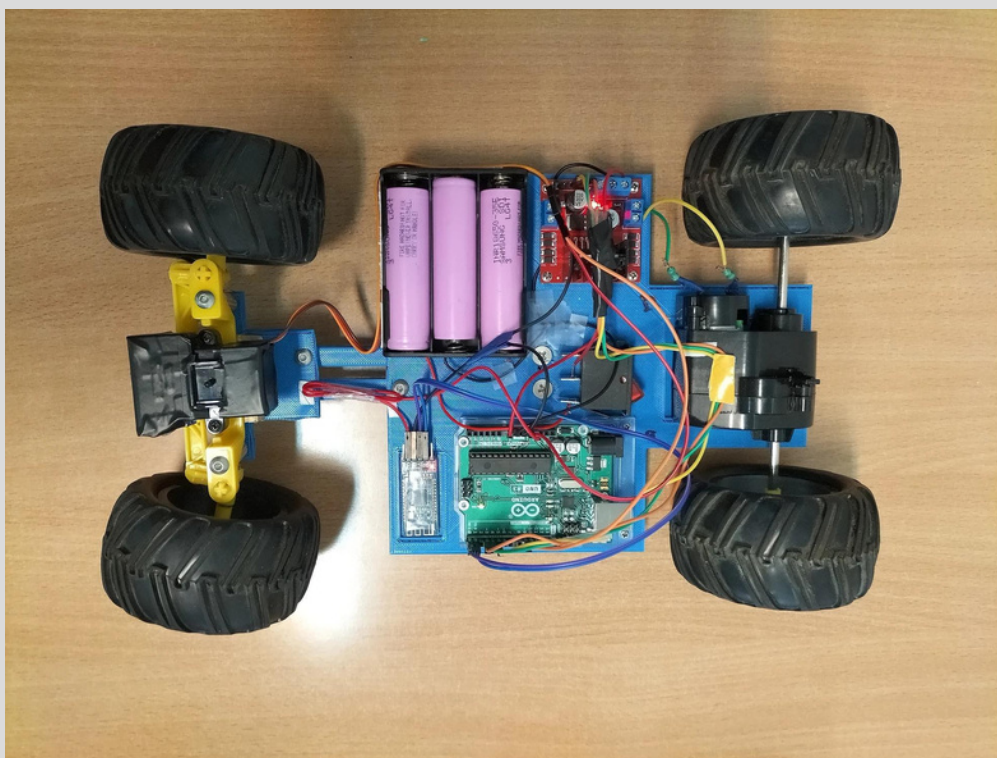
As part of the Science Club project, students from pre-IB 2 classes worked in small groups to develop solutions related to global problems. Under the supervision of physics and computer science teachers, students identified environmental problems that interested them and then developed a research methodology and conducted experiments. The projects that the students worked on included remotely controlled vehicles and their use in autonomous driving, a robot that drives and recognizes colors to simulate waste segregation, analysis of energy consumption by computers in hibernation mode, energy consumption by projectors, and various methods of acquiring knowledge, using the example of black hole science. The Science Club project provides an excellent opportunity for young people to engage in practical problem-solving and make positive changes for the natural environment. We hope that this project will inspire other schools to take similar actions.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 5

WARSZTATY: SITODRUK

WORKSHOP: SCREEN PRINTING

Sitodruk to technika graficzna, w której możemy używać przyjaznych naturze farb. Polega to na przenoszeniu kolorów przez specjalny szablon siatki. Efektem pracy jest wydruk. Podczas warsztatów zapoznaliśmy się z tą techniką. Drukowaliśmy na bawełnianych torbach, aby efekty naszej pracy nie były jednorazowe. Uczniowie nie tylko nauczyli się nowej techniki graficznej, ale przede wszystkim zrozumieli, że wykonanie jednego egzemplarza torby z autorskim wzorem wymaga dużej ilości pracy. Zorganizowanie warsztatów pomaga naszej szkole podnosić jakość edukacji. Uczniowie rozwijają się wszechstronnie i mają możliwość uczenia się przez doświadczenie.

Screen printing is a printing technique where we can use eco-friendly paints. It relies on transferring colors through the stencil of the mesh. The result of the work is a printed design. During the workshop we got acquainted with this technique. We printed on cotton bags so that the effects of our work were not disposable. The students not only learned a new graphic technique, but most of all they understood that making a single copy of a bag with an original design requires a lot of work. Organizing workshops helps our school to improve the quality of education. Students develop comprehensively and have the opportunity to learn through experience.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 6

PROJEKT FOTOGRAFICZNY: ŁADNE ZDJĘCIA BRZYDKICH RZECZY PHOTO PROJECT: PRETTY PICTURES OF UGLY THINGS

Nasz projekt artystyczny realizowany przez grupę uczniów z klas preIB 1 został zatytułowany “Ładne zdjęcia brzydkich rzeczy”. Głównym elementem projektu są warsztaty fotograficzne prowadzone we współpracy z Muzeum Fotografii w Krakowie (MUFO). Celem jest poznanie historii fotografii, rozwinięcie kreatywności i zdolności artystycznych młodych ludzi. Naszym założeniem jest także uwrażliwienie młodzieży na problemy otaczającego ich świata oraz budowanie w nich odpowiedzialnej postawy wobec naszej planety. Podczas trwania projektu uczniowie realizują sesje zdjęciowe poświęcone przestrzeni miasta, w którym żyjemy. A w szczególności temu co jest w nim brzydkie, źle zaprojektowane, niedostosowane. Efektem działań będzie wystawa fotograficzna prezentująca najciekawsze prace.

Our art project carried out by a group of students from preIB 1 was entitled “Pretty pictures of ugly things”. The main element of the project is a photography workshop in cooperation with Muzeum Of Photography in Cracow (MUFO). The aim is to learn about the history of photography, develop the creativity and artistic abilities of young people. Our basic assumption is sensitivity to the world’s problems and building responsible attitude towards our planet in them. During the project students will complete photo sessions devoted to the space of the city. Especially what is ugly, badly designed, unsuitable. The result of the activities will be a photographic exhibition presenting the most interesting works.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 7

PROJEKT: INSPIRUJĄCE KOBIETY W LITERATURZE

PROJECT: INSPIRING WOMEN IN LITERATURE

Projekt „Inspirujące kobiety” to inicjatywa dwóch uczennic klasy IB1b, które w ramach 5. celu zrównoważonego rozwoju, zajęły się kobiecymi sylwetkami literackimi.

Podczas spotkania, które odbyło się 30 listopada 2022 roku, Alicja Pankowska i Emilia Halastra dokonały analizy komparatystycznej kreacji postaci kobiecych. Uczennice podjęły refleksję nad pozycją kobiety w dziełach literackich, które, będąc świadectwami swoich czasów, oferują wieloaspektową perspektywę. „Kim była kobieta XIX wieku? Co odróżnia ją od pozycji kobiet w wieku XX? Jaka jest jej przyszłość? Jaka jest jej pozycja względem mężczyzn?” - to pytania, nad którymi pochylały się uczennice. Metoda mapy myśli zastosowana podczas spotkania okazała się niezwykle przydatna podczas formułowania odpowiedzi na powyższe pytania. Plakaty ze spotkania zostały zaprezentowane uczniom klas pierwszych uczących się w ramach programu matury międzynarodowej.

The „Inspiring Women” project is an initiative of two students of IB1b class, who looked into female characters as part of the 5th Sustainable Development Goal.

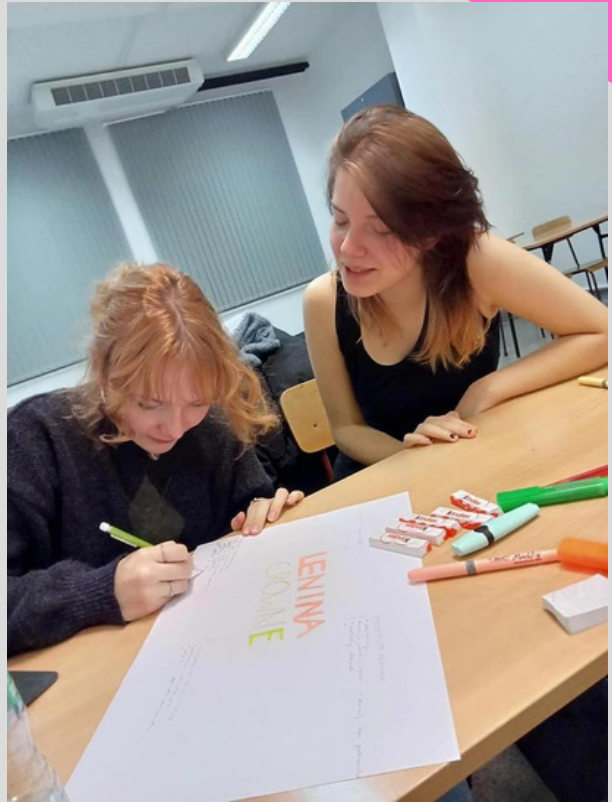
During the meeting, which took place on November 30, 2022, Alicja Pankowska and Emilia Halastra made a comparative analysis of the depiction of women in literature. The students reflected on the position of females in literary works, which, being testimonies of their times, offer a multifaceted perspective. "Who was the woman of the 19th century? What distinguishes her from the position of women in the 20th century? What is her future? What is her position in relation to men?" were the questions the students looked at. The mind map method used during the meeting proved extremely useful in formulating answers to the above questions. Posters from the meeting were presented to the students of the first classes studying in the International Baccalaureate program.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 8

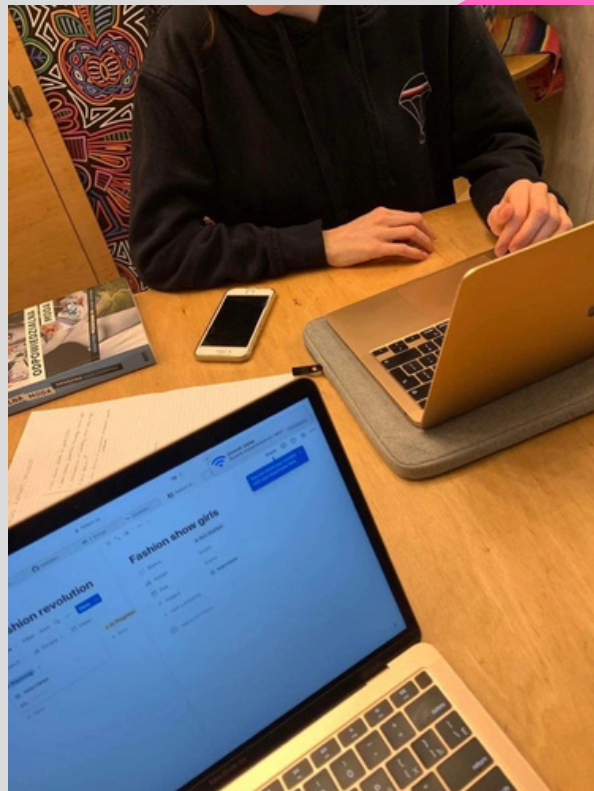
REPORTAŻ: FAST FASHION I JEJ WPŁYW NA PLANETĘ REPORTAGE: FAST FASHION AND ITS IMPACT ON THE PLANET

W dzisiejszych czasach coraz częściej słyszymy o zrównoważonej modzie, która jest odpowiedzią na pogarszającą się kondycję planety i wzrastającą świadomość wpływu działań człowieka na środowisko. Dwie uczennice naszej szkoły zdecydowały się zbadać globalny problem jaki powoduje fast fashion i jej wpływ na planetę. Punktem wyjścia stała się dla nich obserwacja sytuacji w ich rodzinnym mieście. Dziewczyny przeprowadziły wywiady z właścicielami lokalnych marek modowych tworzących ubrania w poszanowaniu człowieka i środowiska. Przygotowały również ankietę i zbadały poglądy w środowisku szkolnym a także porozmawiały o odpowiedzialnej modzie w edukacji szkolnej z nauczycielem sztuk wizualnych w naszej szkole. Aby spojrzeć na tę kwestię globalnie skorzystały ze zbioru reportaży Pulitzer Center poruszających międzynarodowe wiadomości publikowane przez media z całego świata. Skontaktowały się z jednym z dziennikarzy, który przygotował dla nich warsztaty i wspólnie mogli zbadać problem masowej produkcji ubrań przy zachowaniu niskich kosztów.

Nowadays, sustainable fashion seems to be the subject of much debate, which is a response to the deteriorating condition of the planet and the growing awareness of the impact of human activities on the natural environment. Two students decided to investigate the global problem of fast fashion and its impact on the planet. The starting point was the observation of the situation in their hometown. They conducted interviews with the owners of local fashion brands that promote the clothes industry that respect people and the environment. They also prepared a survey and did the research among the school community and also talked about responsible fashion in education with a visual arts teacher. In addition, for a global perspective, they used a collection of Pulitzer Center reports covering international news published by media outlets around the world. They contacted one of the journalists who prepared a workshop for them and together they could explore the problem of mass production of clothes at low cost.

Uczniowie w akcji
Students in action

PROJEKT 9

PROJEKT KLIMATYCZNY CLIMATE ACTION PROJECT

W okresie od września do listopada 2022 roku uczniowie naszej szkoły dołączyli do globalnego projektu Climate Action Project, który zgromadził ponad 3 miliony uczniów z całego świata. Przez 6 tygodni badali przyczyny i skutki zmian klimatu, a także poszukiwali rozwiązań jak zatrzymać szybko postępujące zmiany na naszej planecie. Efektami swojej pracy dzielili się z rówieśnikami z innych krajów umieszczając w każdym tygodniu prezentacje, plakaty i filmy na wspólnej stronie internetowej. W ten sposób uczyli się wzajemnie od siebie oraz mieli bieżący dostęp do sytuacji klimatycznej w pozostałych krajach. Takie działania pozwalają nie tylko rozwijać umiejętności i wiedzę, ale zmieniają świadomość uczniów oraz społeczeństwa.

3 listopada uczniowie wzięli udział w światowym forum Take Action Global, podczas którego na żywo, za pośrednictwem narzędzi do wideokonferencji, mogli zaprezentować globalnej publiczności swoje najlepsze pomysły na ochronę planety. Jesteśmy dumni, że film podsumowujący pracę w naszej szkole, wykonany przez Aimee Dudley, uczennicę klasy pre-IB 2, został wybrany do zaprezentowania i nagrodzony certyfikatem. Cieszymy się ogromnie, że nasi uczniowie są częścią tego światowego ruchu, głośno mówią o problemach, które ich dotyczą, podejmują działania i inspirują innych. Nieważne gdzie mieszkamy, skutki zmian klimatu odczuwamy wszyscy.

Inicjatorem projektu jest międzynarodowa organizacja pozarządowa Take Action Global, a swoim patronatem objęło go wiele znanych osób, instytucji, rządy kilkunastu krajów oraz media w 45 krajach.

Uczniowie w akcji Students in action

Our students have joined the six-weeks Climate Action Project involving more than 3 million students across 149 countries. The project aims to lead to a change of behavior concerning climate change and environmental problems through education. It is in collaboration with WWF, Earth Day, and NASA, and endorsed by Jane Goodall, scientists and public figures. Each week they have created video, posters and presentations of their findings to be published to the project website. This way students are able to learn from their peers globally and discover that climate change may appear very differently in other parts of the world. On November 3, students joined for Climate Action Day- live, virtual interactions via video conferencing tools, so students were able to present their best ideas for protecting the planet to a global audience. The summing up video, done by Aimee Dudley, our pre-IB 2 student, has been chosen and awarded with a certificate.

The event is hosted by Take Action Global , a leading climate action education non-profit organization. We strongly believe that together we save our planet!

1. Our students from the 1st grade have summed up their work over the project. Throughout 5 weeks of the project, our students has had interviews with the scientist and businessmen: Ms. Agnieszka Doroszuk - the biologist and the head of company which improves vegetable seeds; and Mr. Piotr Zygmunt - the CEO of the biospekt company. The goal of both interviews was to clarify the necessity and importance of people's actions in order to decrease the level of negative influences on the planet. Based on interviews, some vital conclusions had been made by students. The eco competition launched with the environmental discussion had taken place in the 4th grades of our secondary school.

2. Our Geography teacher has organized a workshop for high school students "Waste Management". The workshop has forwarded the discussion which shows that young people read, investigate and analyse reasons which have already led (and which still influence) to climate change. We have also studied the scheme which shows an enormous quantity of waste which each person in different countries generates per year (the teacher has used different official sources to prepare the information). Then students worked in groups in order to create the poster which had to enumerate the impact of waste on climate change. Visual results had been discussed. The workshop has increased the awareness of students about climate change and also highlighted the importance of everyday climate's care and waste balance.

3. Our Spanish teacher has made workshop for high school students about ecology and ways to help our planet. They prepared great posters!

PROJEKT 10

DZIEŃ ZIEMI 2023

EARTH DAY 2023

Dnia 22 kwietnia 2023 roku podczas obchodów Światowego Dnia Ziemi, uczniowie wzięli udział w V edycji akcji "Operacja Czysta Rzeka". Zebrali ponad 100 worków śmieci, sofę, a nawet komputery i inne ponadwymiarowe odpady.

W planie było pokonanie 200 m wzdłuż wału wiślanego, jednak po zejściu z trasy rowerowej okazało się, że nie wykroczyliśmy poza 50 m średnicy naszego punktu startu. Śmieci było za dużo. W najśmielszych oczekiwaniach nikt nie sądził, na co trafimy. Dzieci były zdumione tym, ile kryć może maleńki zagajnik. Rodzice poprosili o dodatkowe worki i rękawice, bo wokół swoich osiedli także mają dużo do posprzątania.

Taka akcja wszystkim dała sporo refleksji. Uczniowie doskonale wiedzą, gdzie należy składować śmieci i jak je segregować. Jednak to my, dorośli, najczęściej decydujemy, co i ile oraz w czym dokonujemy zakupów. Była to wspaniała lekcja ekologii. Było dużo śmiechu ale i integracja między uczniami, rodzicami oraz zupełnie obcymi ludźmi, którzy bezinteresownie spotkali się w ten piękny sobotni poranek, by zrobić coś wspólnie dla Ziemi. To był w końcu Jej Dzień.

On April 22, 2023, during the celebration of World Earth Day, students took part in the Vth edition of the "Operacja Czysta Rzeka" campaign. Collected more than 100 bags of trash, a sofa, and even computers and other oversized waste.

The plan was to walk 200m along the Vistula embankment, but after getting off the bike path, it turned out that we didn't go beyond the 50m diameter of our starting point. The garbage was too much. In our wildest expectations, no one thought what we would end up with. Children were amazed at how much a tiny grove could hide. Parents asked for extra bags and gloves, as they also have a lot to clean up around their neighborhoods.

Such an action gave everyone a lot of food for thought. Students know very well where to put trash and how to segregate it. However, we adults are the ones who most often decide what and how much and in what we buy. It was a great lesson in ecology. There was a lot of laughter but also integration between students, parents and complete strangers who selflessly came together on that beautiful Saturday morning to do something together for the Earth. It was a Special Day, after all.

Uczniowie w akcji
Students in action

PROJEKT 11

UBÓSTWO POVERTY

Przyjrzelismy się celom zrównoważonego rozwoju numer 1 i 10. Mimo że Norwegia jest uważana za zasobny kraj, w Kristiansund również obecne jest ubóstwo. Zbadaliśmy zarówno warunki grupy potrzebujących w gminie, jak i środki pomocy przeznaczone na jej cel przez organizacje publiczne i charytatywne. W szczególności przyjrzelismy się organizacji "Gode verdier/Good values". Istnieją dobre oferty, ale nadal należy skupić się na tym, że nie wszyscy biorą udział we wzroście dobrobytu.

We looked at sustainability goal number 1 and 10. In Kristiansund there is poverty, even though Norway is considered a rich country. We investigated the conditions for this group in the municipality and what measures the public and charities have implemented to help. We looked in particular at the organization "Gode verdier/Good values". There are good offers, but there must still be focus on the fact that not everyone takes part in the increase in prosperity.

Uczniowie w akcji

Students in action

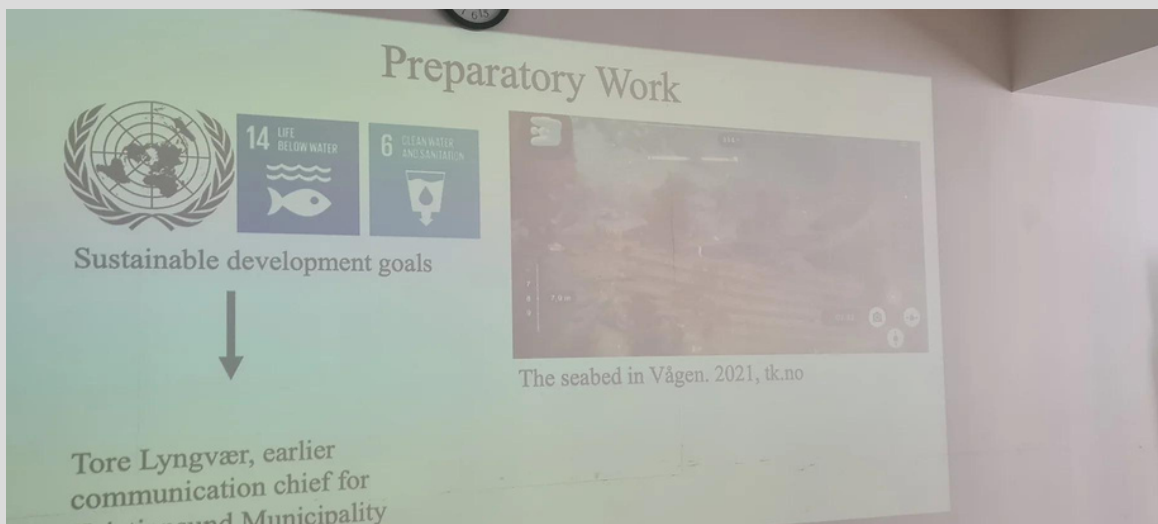
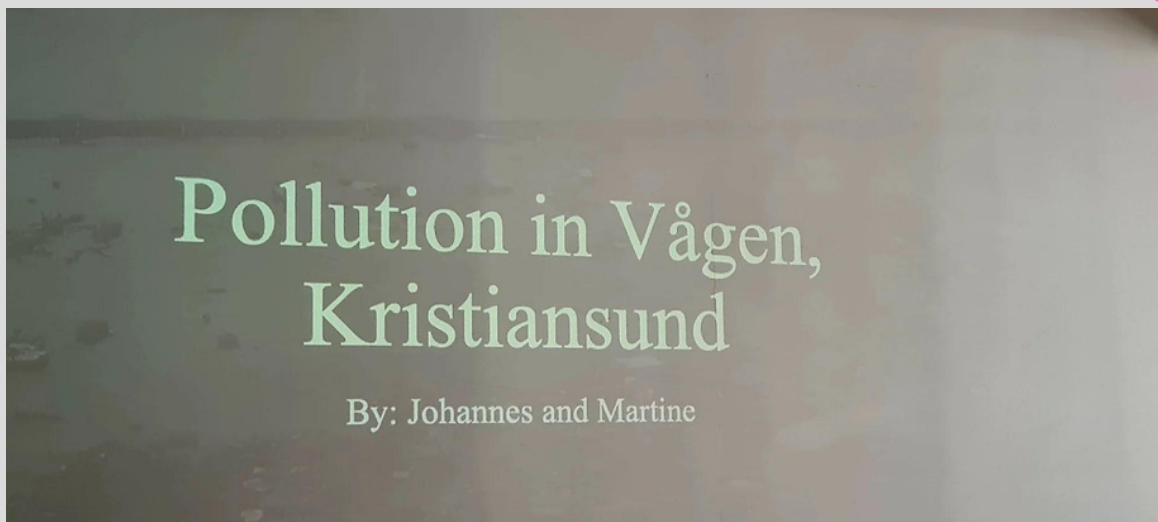
PROJEKT 12

SYTUACJA W VÅGEN DOTYCZĄCA ZANIECZYSZCZEŃ THE CURRENT SITUATION IN VÅGEN CONCERNING POLLUTION

Vågen to najbardziej wewnętrzna część obszaru portowego w Kristiansund. Przez lata do morza wrzucano tu wiele odpadów, zarówno pozostałości po bombardowaniach miasta podczas II wojny światowej, jak i odpady przemysłowe ze stoczni i innych rodzajów działalności. Życie w morzu jest tutaj całkowicie martwe. Rozmawialiśmy z przedstawicielem gminy, który opowiedział nam o planach oczyszczenia dna morskiego i zapewnienia, że znów będzie tu życie, zarówno rośliny, jak i ryby. Mamy nadzieję, że jako młodzi ludzie możemy wpłynąć na decydentów, aby podjęli działania i wpłynęli na firmy, aby przestały zanieczyszczać środowisko.

"Vågen" is the innermost part of the harbor area in Kristiansund. Over the years, a lot of waste has been dumped into the sea here, both remnants of the bombing of the city during World War II and industrial waste from shipyards and other activities. Life in the sea here is completely dead. We spoke to a representative from the municipality who told us about the plans to clean up the seabed and ensure that there can be life here again, both plants and fish. The hope is that we as young people can influence decision-makers to take action and influence companies to stop pollution.

PROJEKT 13

DLACZEGO W KRISTIANSUND JEST MAŁO OSÓB Z WYŻSZYM WYKSZTAŁCENIEM?

WHY ARE THERE FEW PEOPLE WITH HIGHER EDUCATION IN KRISTIANSUND?

Przez lata Kristiansund charakteryzowało się niższym poziomem wykształcenia ludności w stosunku do innych porównywalnych miast. Przeprowadziliśmy badanie, które wykazało, że zarówno w skali regionalnej, jak i krajowej Kristiansund znajduje się znacznie poniżej średniej pod względem poziomu wykształcenia mieszkańców. Odkryliśmy, że istnieją ku temu historyczne powody. Obecnie miasto jest w trakcie pozyskiwania nowych rodzajów miejsc pracy i instytucji szkolnictwa wyższego, które mogą poprawić sytuację. Młodzi ludzie, którzy chcą pozostać lub przeprowadzić się z powrotem, muszą mieć jasność co do celów miasta związanych z poprawą atrakcyjności.

Over the years, Kristiansund has been characterized by the fact that the population has had a lower level of education than other comparable cities. We conducted a study that shows that both regionally and nationally, Kristiansund is far below the average in terms of educational level. We found that there are historical reasons for this. Now the city is in the process of getting new types of jobs and higher education institutions that can help the situation. Young people who want to stay or move back must be clear about the direction we want the city to go in order for it to be attractive to settle here.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 14

JAKI WPŁYW NA ŚRODOWISKO WODNE MAJĄ FARMY RYBNE? WHAT EFFECTS DO THE FISH FARMS HAVE ON THE ENVIRONMENT AND LIFE UNDER WATER?

W naszym regionie, jak i w innych rejonach znajdujących się wzdłuż wybrzeża prowadzi się intensywną hodowlę ryb na farmach rybnych, gdzie znajdują się duże sieci opuszczane do morza. To właśnie w nich ryby są przetrzymywane aż do czasu przygotowania ich do sprzedaży. W takich obiektach znajdują się przede wszystkim łososie. Zbadaliśmy wpływ tych działań na środowisko morskie. Rozmawialiśmy z profesjonalistami, którzy wyjaśnili, że konsekwencje dla dna morskiego wokół zakładów są dość negatywne i że należy wykonać wiele pracy, aby ten biznes był zrównoważony dla środowiska w perspektywie długoterminowej.

In our area of Norway and elsewhere along the coast, there has been a lot of production of fish in fish farms. These are large nets that are lowered into the sea where the fish are held captive until they are slaughtered. Then it is prepared for sale as food. Salmon in particular live in such facilities. We investigated the impact of these activities on the environment in the sea around the facilities. We spoke to professionals who explained that the consequences for the seabed around the plants are quite negative, and that a lot of work needs to be done for this business to be sustainable for the environment in the long term.

PROJEKT 15

ZRÓWNOWAŻONA ENERGIA

SUSTAINABLE ENERGY

Do naszego projektu wybraliśmy cel zrównoważonego rozwoju numer 7, czystą energię w przystępnej cenie. Nakręciliśmy film na ten temat, w którym sprawdziliśmy, jaki rodzaj energii jest wykorzystywany w Kristiansund i czy mieszkańcy są świadomi źródła pochodzenia energii. Przeprowadziliśmy wywiad z Elin Kamsvåg, która zajmuje się energią i zielonym dostosowaniem w naszym okręgu, opublikowaliśmy ankietę na Facebooku, a także przeprowadziliśmy własne badania. Podsumowując, niewiele osób w Kristiansund wie, skąd pochodzi energia. Niestety, większość mieszkańców nie ma wiedzy na ten temat, z wyjątkiem profesjonalistów szczególnie zainteresowanych zrównoważonym rozwojem. Warto wiedzieć, że większość energii wykorzystywanej w Kristiansund pochodzi ze zrównoważonych źródeł, ponieważ mamy dostęp do energii wiatrowej i wodnej.

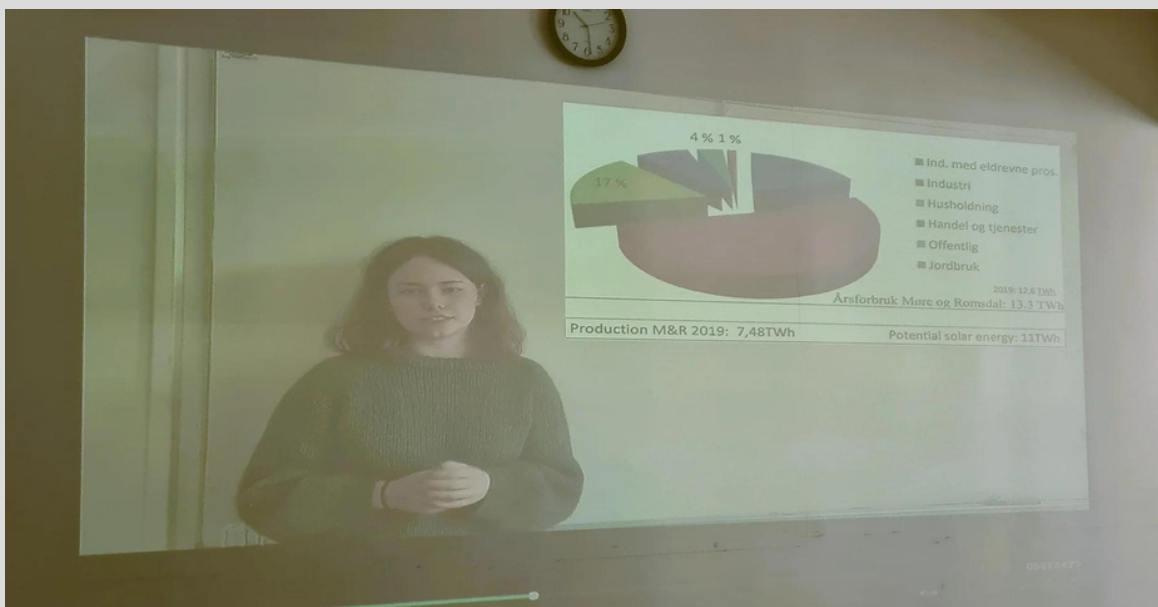
For our project we chose the sustainable development goal number 7, clean and affordable energy for everyone. We made a video about it where we discussed what type of energy is used in Kristiansund and if people know which source their energy is from. We interviewed Elin Kamsvåg, who works with energy and green adjustment in our county, we posted a survey on Facebook and also did some of our own research. In conclusion, not a lot of people in Kristiansund know where their energy is from and most of them don't care either, except for the professionals who are especially interested in sustainable development. However, a lot of the energy used in Kristiansund is from sustainable sources, seeing as we have access to much wind and hydropower.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 16

ŻYCIE POD WODĄ LIFE BELOW WATER

Naszym zadaniem było dowiedzieć się, w jaki sposób branża hodowli ryb zmierzyła się z wyzwaniami ekologicznymi, aby uczynić ją bardziej przyjazną dla środowiska. Skontaktowaliśmy się z firmą zajmującą się czyszczeniem i naprawą sprzętu używanego w branży. Okazało się, że coraz więcej operacji mechanicznych, w tym nowoczesna technologia robotów, jest wykorzystywanych w celu zapewnienia, że działalność jest prowadzona zgodnie z wysokimi standardami ochrony środowiska. Zapewni to zrównoważony rozwój produkcji żywności w morzu, dzięki czemu będziemy mogli kontynuować hodowlę ryb bez obawy o środowisko. Ta nowoczesna technologia stale się rozwija, aby zapewnić dobrą produkcję żywności. Niezwykle ważna jest inwestycja w takie działania.

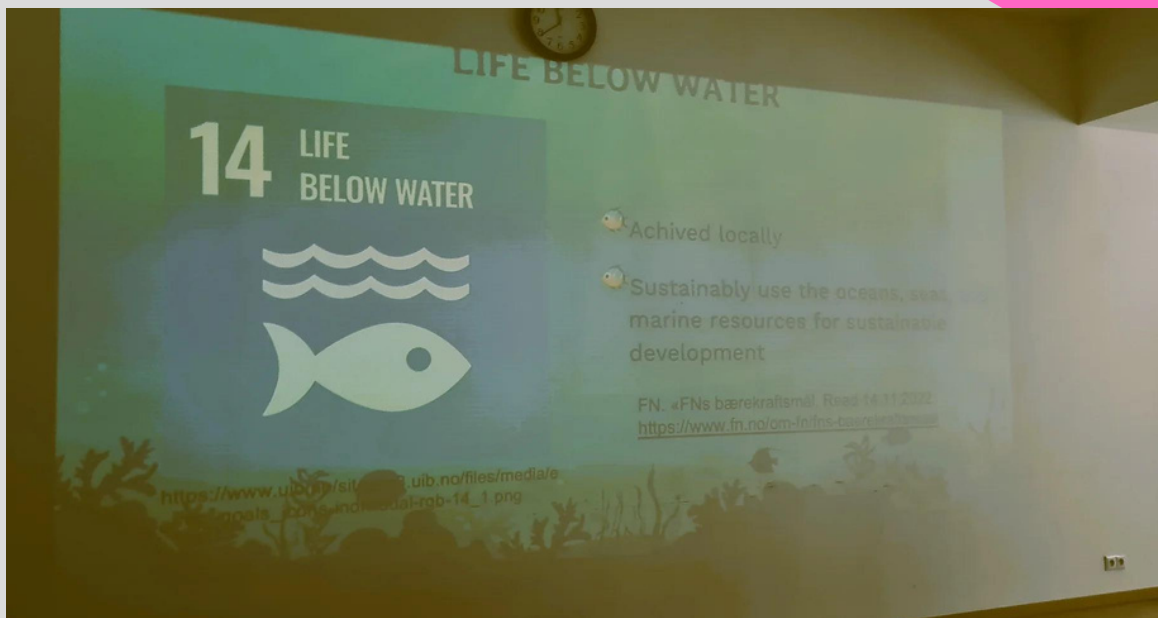
Our task was to find out how the fish farming industry has addressed the environmental challenges that the business they operate in order to make it more environmentally friendly. We contacted a company engaged in cleaning and repairing the equipment used in the industry. Here we found that more and more mechanical operations and not least modern robot technology are used to ensure that the business is run according to a high environmental standard. This will ensure sustainable development of food production in the sea, so that we can continue with fish farming without being concerned about the environment. This modern technology is constantly evolving, but to ensure good food production, it is important to invest in such activities.

Uczniowie w akcji

Students in action

PROJEKT 17

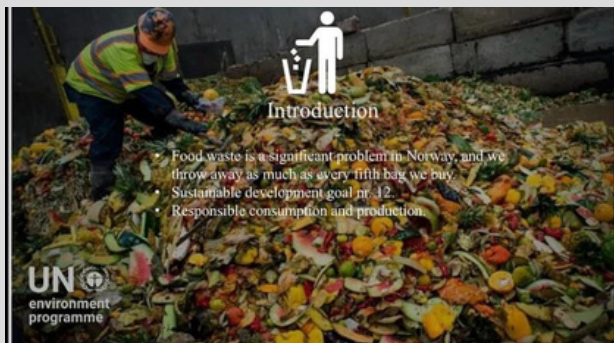
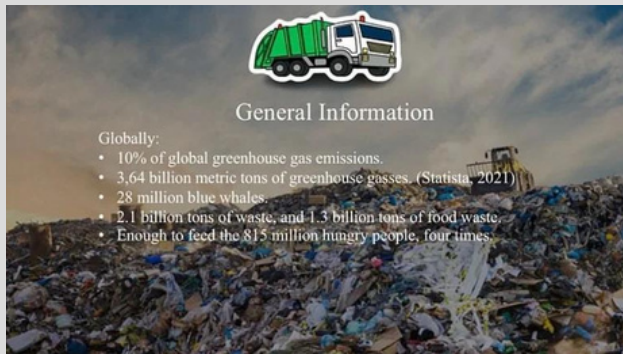
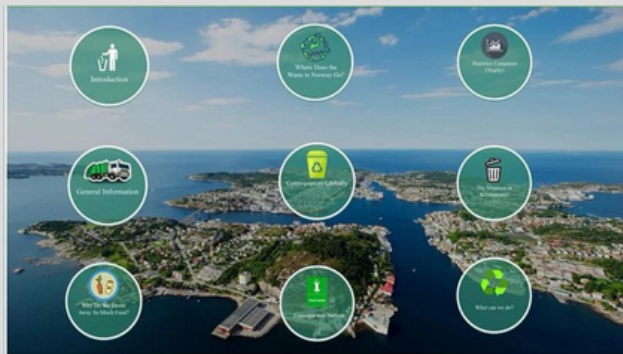
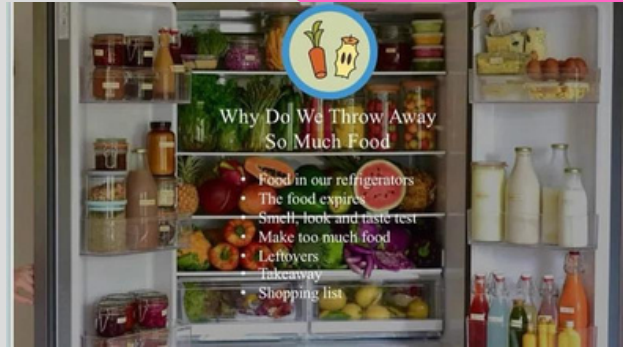
MARNOWANIE ŻYWNOSCI

FOOD WASTE

Zbadaliśmy, ile odpadów żywnościowych jest produkowanych w Kristiansund i próbowaliśmy dowiedzieć się, w jaki sposób odpady te są przetwarzane i ponownie wykorzystywane. Rozmawialiśmy z gminą, która zarządza gospodarką odpadami za pośrednictwem firmy Re:Midt i wykorzystaliśmy wiele statystyk, aby dowiedzieć się, jak przyjazna dla środowiska i zrównoważona jest ta działalność w naszej gminie. Okazało się, że znaczna część odpadów trafia do ponownego zastosowania. Niestety, mieszkańcy Kristiansund produkują znacznie więcej odpadów niż przeciętny mieszkaniec Norwegii. Uważamy, że należałoby przyrzeć się temu tematowi bliżej i podjąć odpowiednie kroki.

We investigated how much food waste is produced in Kristiansund and tried to find out how this waste is treated, processed and possibly used for something else through reuse processes and source separation. We talked to the municipality that manages waste management through the company Re:Midt and we used a lot of statistics to find out how environmentally friendly and sustainable this business is in our municipality. We found that a good deal of waste goes to reuse, but that the inhabitants of Kristiansund produce quite a bit more waste than the average person in Norway. It would be important to take a closer look at this and do something about it.

PROJEKT 18

NARKOTYKI DRUGS

Przeprowadziliśmy zarówno ankiety, jak i wywiady, aby dowiedzieć się, jak narkotyki wpływają na kulturę młodzieżową w Kristiansund i innych miejscach w Norwegii.

Odkryliśmy, że wielu młodych ludzi ma łatwy dostęp zarówno do narkotyków, jak i alkoholu, pomimo faktu, że wszystkie narkotyki są w Norwegii zakazane, a kupowanie i używanie alkoholu jest ograniczone wiekiem 18 lat. Według wielu głównym problemem są narkotyki, niestety spożywanie alkoholu również stanowi zagrożenie.

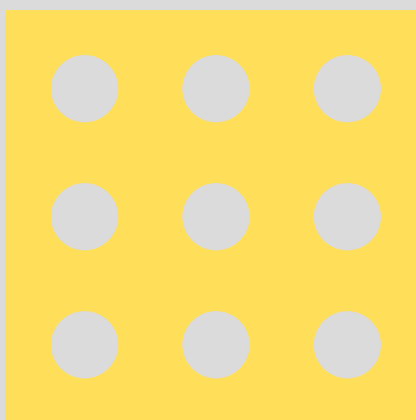
Przyjrzelśmy się w szczególności zdrowiu psychicznemu młodych ludzi, a w tym aspekcie istnieją poważne tendencje rozwojowe. Wielu z nich będzie zmagać się z uzależnieniem przez wiele lat, a niektórzy przez całe życie, ponieważ używali narkotyków w okresie dojrzewania. Obserwujemy rosnący stopień zaburzeń psychicznych wśród młodych ludzi, więc społeczeństwo będzie musiało dostrzec problem, jakim będzie niemożność pracy, a więc i utrzymania przez młodych ludzi, co będzie skutkowało pobieraniem przez nich zasiłków z sektora publicznego.

Jako że nie będzie to tanie przedsięwzięcie, dlatego ważne jest, aby informować i kształtować postawy od najmłodszych lat i przez cały okres dojrzewania.

We conducted both surveys and interviews to find out how drugs affect youth culture in Kristiansund and elsewhere in Norway. We found that many young people have easy access to both drugs and alcohol, despite the fact that all drugs are banned in Norway and there is an 18-year age limit for buying and using alcohol. Many believe that drugs are the biggest problem, but many problems also arise due to alcohol use. We looked particularly at young people's mental health, and here there are serious development trends for adolescents. Many will struggle for many years to come, some their entire lives, because they have used drugs in adolescence. We see an increasing degree of psychological disorders among young people, and the tendency is that society will have to see to a greater and greater extent that young people are not able to work and support themselves, but have to live on benefits from the public sector. This will cost society dearly. Therefore, it is important to have information and attitude work from the time the children are young and throughout adolescence.

WIZYTA UCZNIÓW I KADRY SZKOLNEJ Z NORWEGII W KRAKOWIE

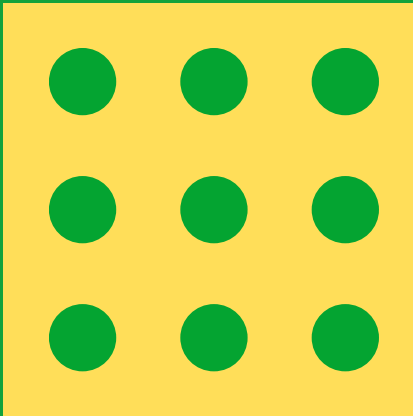
VISIT IN CRACOW

W dniach 29.05- 04.06.2023 roku w ramach mini projektu “W jaki sposób możemy uczynić lepszym nasz świat?” odbyła się w Krakowie trzecia mobilność związana z uczeniem się i szkoleniem. Do Krakowa przyjechało 7 nauczycieli i 16 uczniów z Atlanten VGS w Krisitansund. Program został tak przygotowany, aby poprzez edukację szerzyć wiedzę o Celach Zrównoważonego Rozwoju i zachęcać do podejmowania wspólnych działań na ich rzecz.

From May 29 to June 4, 2023, as part of the mini project “How can we make our world a better place?” the third mobility related to learning and training took place in Krakow. 7 teachers and 16 students from Atlanten VGS in Krisitansund came to Krakow. The program has been designed to spread knowledge about the Sustainable Development Goals through education and encourage joint action towards them.

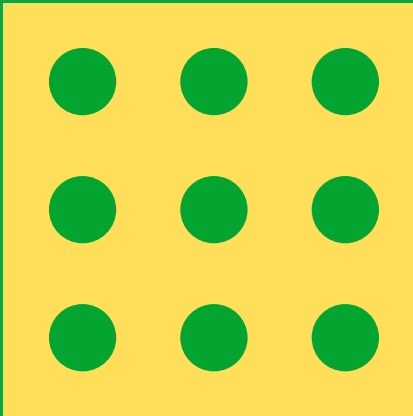
WORKSHOPS FOR POLISH AND NORWEGIAN STUDENTS

W ramach mobilności w Kolegium Europejskim odbyły się warsztaty w formie sesji KMDD® (Konstanz Method of Dilemma Discussion) prowadzone przez dr Małgorzatę Steć. KMDD® to technika wspierania rozwoju kompetencji moralno-demokratycznych. Podczas sesji KMDD® uczniowie i nauczyciele omawiali przypadek związany z nierównościami na rynku pracy, zagadnieniem poruszonym w ramach Celów Zrównoważonego Rozwoju. Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele mieli możliwość tworzenia argumentów i prezentowania ich we wzajemnej interakcji komunikacyjnej. Sesja KMDD® pozwala uczestnikom ćwiczyć kompetencje moralne, a tym samym demokratyczne, ponieważ tylko ludzie o wysokich praktycznych kwalifikacjach moralnych mogą budować prawdziwą demokrację. Kompetencje moralne to umiejętność dyskusowania bez użycia siły, przemocy czy podstępów.

The school held workshops in the form of the session of KMDD® (Konstanz Method of Dilemma Discussion) conducted by Małgorzata Steć, Ph.D. KMDD® is a technique for supporting the development of moral-democratic competence. During the KMDD® session in Kolegium Europejskie, students and teachers discussed a case related to labor market inequalities, the issue raised in the scope of the Sustainable Development Goals. Both students and teachers had the opportunity to create arguments and present them in mutual communicative interaction. The KMDD® session allows participants to practice moral and, thus democratic competencies because only people with high practical moral qualifications can build a real democracy. Moral competence is the ability to discuss without force, violence, or deceit.

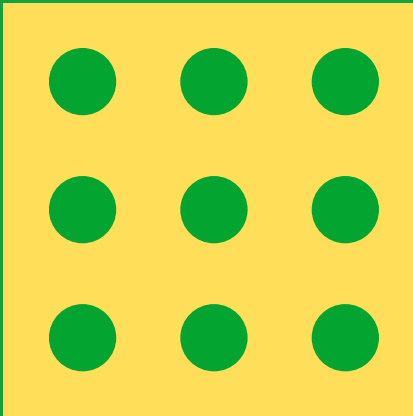
PRESENTATION OF THE RESULTS OF THE PROJECT WORK

Bardzo ważnym elementem spotkania była prezentacja rezultatów pracy nad mini projektem W jaki sposób możemy uczynić lepszym nasz świat? Polscy i norwescy uczniowie przedstawili w niezwykle ciekawy i kreatywny sposób swoje działania związane z wdrażaniem Celów Zrównoważonego Rozwoju. To, czego się nauczyli wzbogaciło ich bagaż doświadczeń i pozwoli z otwartością podejmować różnorodne wyzwania w przyszłości na rzecz zrównoważonego rozwoju.

A very important element of the meeting was the presentation of the results of work on the mini project How can we make our world a better place? Polish and Norwegian students presented their activities related to the implementation of the Sustainable Development Goals in an extremely interesting and creative way. What they have learned has enriched their baggage of experience and will allow them to face various challenges in the future for sustainable development with openness.

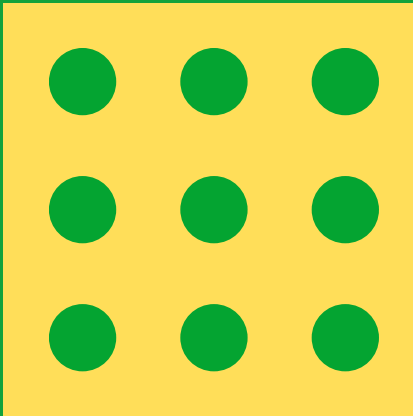
EXCURSION ON THE KAZIMIERZ, WAWEL AND THE ROYAL ROAD

Kolejnego dnia wzięliśmy udział w wycieczce po głównych zabytkach Krakowa. Mieliśmy okazję zapoznać się z historią żydów i zobaczyć fabrykę Schindlera oraz plac Bohaterów Getta. W dzielnicy Kazimierz, będącej niegdyś siedzibą społeczności żydowskiej, przewodnik opowiedział nam historię synagogi i Heleny Rubinstein. Następnie, podążyliśmy szlakiem głównych atrakcji drogi królewskiej. Kwintesencja historii Krakowa to dzieje królów Polski złożonych na Wawelu, plac św. Magdaleny, sławnych Polaków zamieszkałych przy ulicy Kanonicznej, czy też atrakcje architektoniczne przy ulicy Grodzkiej.

The other day we took part in a tour of the main sights of Krakow. We had the opportunity to learn about the history of the Jews and see Schindler's factory and Ghetto Heroes Square. In the Kazimierz district, which was once the seat of the Jewish community, the guide told us the story of the synagogue and Helena Rubinstein. Then, we followed the route of the main attractions of the Royal Road. The quintessential history of Krakow is the story of the kings of Poland deposited at Wawel Castle, St. Magdalene Square, famous Poles living on Kanoniczna Street, or the architectural attractions on Grodzka Street.

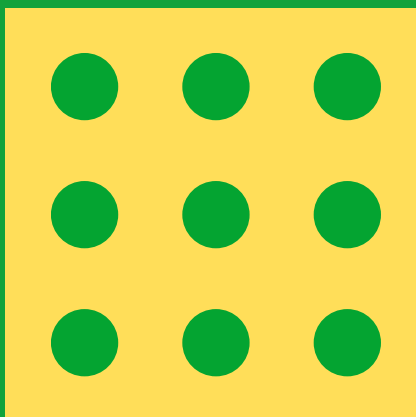
LESSONS OBSERVED BY NORWEGIAN TEACHERS

Norwescy nauczyciele obserwowali w Krakowie lekcje prowadzone przez polskich nauczycieli. Na zajęciach z matematyki dotyczących figur geometrycznych uczniowie zostali zapoznani z częścią teoretyczną a następnie pracowali w grupach. Lekcje literatury poświęcone były On Seeing the 100% perfect girl one beautiful April morning Haruki Murakamiego i kreatywnemu pisaniu. Na lekcji fizyki uczniowie przyjrzeni się tematowi transformatora i jego roli w transporcie energii elektrycznej, wykonali obliczenia oraz przeprowadzili dyskusję. Norwescy nauczyciele nie tylko obserwowali lekcje, ale także dołączyli do grup i pracowali z uczniami przypominając sobie naukę z perspektywy szkolnej ławki. Na koniec każdego zajęcia podsumowaliśmy zdobytą wiedzę i wymieniliśmy się cennymi spostrzeżeniami.

Norwegian teachers observed lessons conducted by Polish teachers in Krakow. During mathematics class on geometric figures, students were introduced to the theoretical part and then worked in groups. Literature lesson was devoted to On Seeing the 100% perfect girl one beautiful April morning by Haruki Murakami and creative writing. During the physics lesson, students looked at the topic of a transformer and its role in the transportation of electricity, made calculations and held a discussion. Norwegian teachers not only observed lessons, but also joined some groups and worked with students, recalling learning from the perspective of a school desk. At the end of each class, we summarized the knowledge we had acquired and exchanged valuable observations.

AUSCHWITZ-BIRKENAU

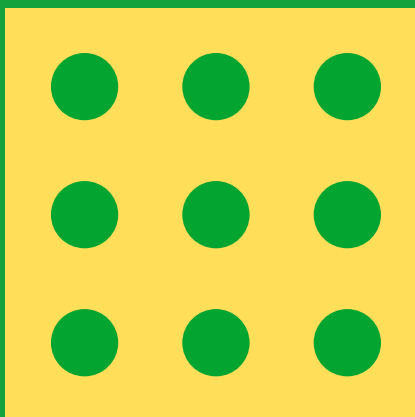

Ważnym punktem pobytu w Polsce była wizyta w byłym nazistowskim obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. W Auschwitz zobaczyliśmy celę świętego Maksymiliana Kolbe, bloki obozowe, w których mieszkali więźniowie, komory gazowe, część pokazującą historię Zagłady oraz magazynowanie zgromadzonych dóbr. Później przejechaliśmy do Birkenau, gdzie przewodniczka przeprowadziła nas drogą jaką więźniowie przywiezieni do obozu przechodzili po segregacji, zobaczyliśmy pomnik upamiętniający zamordowanych w obozie oraz jeden z baraków, w którym mieszkały więźniarki.

An important point of the stay in Poland was the visit to the former Nazi concentration camp Auschwitz-Birkenau. At Auschwitz, we saw the cell of St. Maximilian Kolbe, the camp blocks where the prisoners lived, the gas chambers, a section showing the history of the Holocaust and the storage of accumulated goods. Later, we drove to Birkenau, where the guide led us along the route the prisoners brought to the camp took after segregation, we saw the monument commemorating those murdered in the camp and one of the barracks where female prisoners lived.

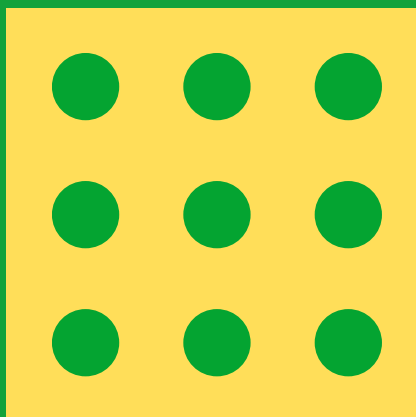
CIESZYN SILESIA. BIELSKO-BIAŁA I CIESZYN

Śląsk Cieszyński to doskonały przykład zrównoważonej, regionalnej i transgranicznej infrastruktury, wspierającej rozwój gospodarczy i dobrobyt ludzi. W kontekście Celów Zrównoważonego Rozwoju, myślimy, że region wpisuje się w założenia następujących celów: Celu 8. Wzrost gospodarczy i godna praca, Celu 9. Innowacyjność, Przemysł, Infrastruktura, Celu 11. Zrównoważone miasta i społeczności. Wspólna wycieczka na Śląsk Cieszyński była okazją do integracji oraz poznania, w jaki sposób transgraniczna współpraca wspiera rozwój regionu i dobrobyt jego mieszkańców. Zwiedzanie dwóch miast Bielsko-Białej i Cieszyna poprowadził doświadczony przewodnik - p. Henryk, który zapoznał nas z rotundą romańską z XI wieku, Wieżą Piastowską, zabytkowym rynkiem oraz Teatrem im. Adama Mickiewicza.

Śląsk Cieszyński is an excellent example of sustainable, regional and cross-border infrastructure that supports economic development and human well-being. In the context of the Sustainable Development Goals, we think that the region fits into the objectives of the following goals: Goal 8. Economic growth and decent work, Objective 9. Innovation, Industry, Infrastructure, Objective 11. Sustainable cities and communities. The joint trip to Śląsk Cieszyński was an opportunity to integrate and learn how cross-border cooperation supports the development of the region and the well-being of its inhabitants. The tour of the two cities of Bielsko-Biała and Cieszyn was led by an experienced guide, Mr Henryk, who introduced us to the Romanesque rotunda from the 11th century, the Piast Tower, the market square and the Adam Mickiewicz Theatre.

PIENINY AND ACTIVITIES AT THE HOSTS

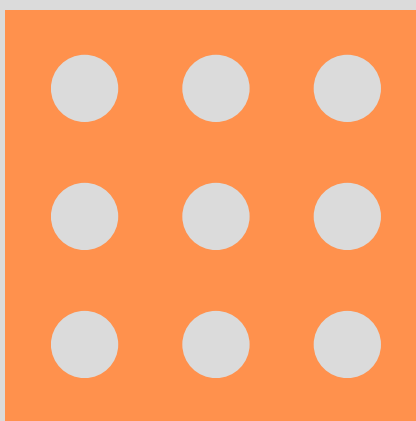
Ostatniego dnia wybraliśmy się na spływ Dunajcem. Naszą pienińską przygodę rozpoczęliśmy w Sromowcach Niżnych, gdzie poznaliśmy naszego przewodnika, flisaka, pana Stanisława, który w barwny sposób opowiadał nam ciekawostki o geografii, historii i kulturze regionu. Z Szczawnicy, końcowej przystani spływu udaliśmy się do Starej Spiskiej Wsi na Słowacji i następnie do Zapory Czorsztyńskiej, gdzie ujrzeliśmy panoramę regionu oraz zamku w Niedzicy. Miejscowość Frydman zapadła nam w pamięć ze względu na wyśmienite jedzenie, atmosferę zabytkowego domu mieszkalnego i muzykę. Norwescy uczniowie mieszkając w domach polskich rodzin, mogli doświadczyć polskiej gościnności. Rodzice przygotowali szereg popołudniowych aktywności, w których uczestniczyli polscy i norwescy uczniowie.

Today we went rafting on the Dunajec River. We began our Pieniny adventure with a rafting trip in Sromowce Niżne, where we met our guide, the raftsman, Mr. Stanislaw, who in a colorful way told us interesting facts about the geography, history and culture of the region. From Szczawnica, the final stop of the rafting trip, we went to Stara Spiska Village in Slovakia and then to Czorsztyń Dam, where we saw the panorama of the region and Castle in Niedzica. The village of Frydman was memorable for its delicious food, the atmosphere of a historic dwelling house and music.

Norwegian students, living in the homes of Polish families, were able to experience Polish hospitality. Parents prepared a number of afternoon activities in which Polish and Norwegian students participated .

WIZYTA UCZNIÓW I KADRY SZKOLNEJ Z POLSKI W KRISTIANSUND

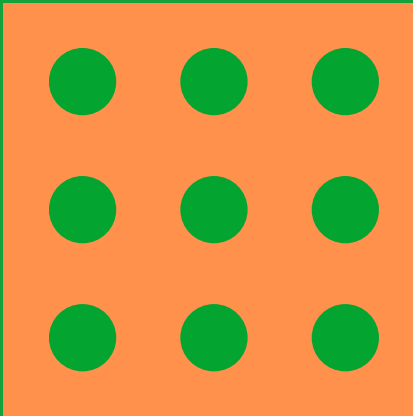
VISIT IN KRISTIANSUND

Nasz pierwszy kontakt z Norwegią to przede wszystkim paleta barw i kolorów oraz niebywałe kształty i kontury. A jakie jest Kristiansund? Przekonaliśmy się, że miasto ma jedną z najbardziej niezwykłych i ciekawych architektur regionu, to efekt odbudowy miasta, zniszczonego w 80% wskutek II wojny światowej. Wizytówka miejscowości - urokliwy port, na który składa się mnóstwo statków, jachtów i łódek chroni centrum miasta przed wiatrem i pogodą na Oceanie Atlantyckim. Geneza nazwy miasta pochodzi od duńsko-norweskiego monarchy, Kristiana VI, który ufundował je w 1742 roku. Człon sund oznacza cieśninę i piasek.

Our first contact with Norway was primarily the palette of colors and hues, as well as the incredible shapes and contours. And what is Kristiansund like? We found out that the city has one of the most unusual and interesting architectures of the region, this is the result of the reconstruction of the city, which was 80% destroyed by World War II. The town's landmark - a charming harbor with a multitude of ships, yachts and boats protects the center of the town from the wind and weather of the Atlantic Ocean. The origin of the town's name comes from the Danish-Norse monarch, Kristian VI, who founded the town in 1742. The member sund means strait and sand.

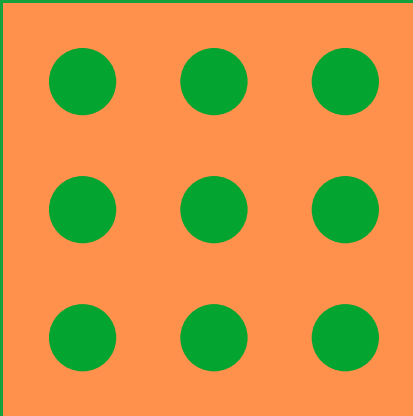
SMØLA ISLAND AND “NEKTON” AQUACULTURE CENTER

Poznaliśmy wyspę Smøla, gdzie odwiedziliśmy Centrum Akwakultury Nekton. Kompleks Gurisentret to miejsce oferujące ciekawe wystawy i szczycące się jedną z najpiękniejszych w Norwegii scen plenerowych. W środku znajduje się centrum wystawowe poświęcone akwakulturze i hodowli łososia, kawiarnia z panoramicznym widokiem na średniowieczny kościół Edøy i fjord Edøyfjord. Oprócz wizyty w budynku centrum największą atrakcją było płynięcie łodzią typu RIB (rigid inflatable boats). W tym samym czasie nauczyciele odwiedzili urokliwą wioskę Veiholmen. Niegdyś największa wioska rybacka w Norwegii jest dzisiaj znana nie tylko z latarni Haugjegla, ale przede wszystkim z pielęgnowania spuścizny połowiaczy. Dziedzictwo przyszłości - dawne domy rybackie, niektóre z emblematem parasolki do suszenia ryb, sąsiaduje z biznesem łowieckim, który ma się dobrze.

We explored the island of Smøla, where we visited the "Nekton" Aquaculture Center. The Gurisentret complex is a place that offers interesting exhibitions and boasts one of Norway's most beautiful outdoor stages. The inside features an exhibition center dedicated to aquaculture and salmon farming, a café with panoramic views of the medieval Edøy Church and the Edøyfjord. Aside from a visit to the center's building, the biggest attraction was a ride on a RIB (rigid inflatable boats). At the same time, teachers visited a charming village Veiholmen. Once the largest fishing village in Norway, it is today known not only for its Haugjegla lighthouse, but for nurturing the legacy of its fishermen. The legacy of the future - old fishing houses, some with the umbrella emblem for drying fish - is adjacent to a hunting business that is doing well.

THE TRADING GAME WITH CLIMATE CHANGE AND THE ATLANTIC ROAD

Po prelekcji pani przedstawiciel z organizacji UNA Norway nastąpił czas praktyki. Interaktywna gra “The Trading Game with climate change” polegała na immersji w świat globalnego handlu i gospodarki. Zostaliśmy podzieleni na 6 grup, które reprezentowały kraje rozwinięte, średnio rozwinięte oraz biedne. Każda grupa otrzymała kopertę z przyborami papierniczymi symbolizującymi surowce (kraje gorzej sytuowane) oraz technologię i wiedzę (kraje lepiej sytuowane). Handel między zespołami został nadzorowany przez bank wydający instrukcje.

Po południu udaliśmy się do jednego z najbardziej ciekawych miejsc w Norwegii – Atlanterhavsvegen. Droga Atlantycka to malownicza trasa (wpisana na listę dziedzictwa kulturowego) uznawana za Norweską Konstrukcję Stulecia.

After a lecture by an envoy from the UNA Norway organization it was time for practice. The interactive game “The Trading Game with climate change” consisted of an immersion into the world of global trade and economy. We were divided into 6 groups, which represented developed, intermediate developed and poor countries. Each group was given an envelope with paper utensils symbolizing raw materials (poorer countries) and technology and knowledge (better-off countries). Trade between the teams was supervised by a bank issuing instructions.

In the afternoon we headed to one of the most interesting places in Norway - Atlanterhavsvegen. The Atlantic Road is a scenic route (listed as a cultural heritage site) recognized as Norway's Structure of the Century.

“EARTH IS THE ONLY HOME WE SHARE” CAMPAIGN

Kolejnego dnia odbyły się warsztaty, podczas których polscy i norwescy uczniowie mieli za zadanie przygotowanie krótkiego klipu prezentującego znaczenie jednego z Celów Zrównoważonego Rozwoju. Młodzież pracowała w międzynarodowych grupach, opracowała scenariusze i przy użyciu nowych technologii i wykorzystaniu swoich talentów stworzyła ciekawe ujęcia. Uczniowie pragną zwrócić uwagę odbiorcy na fakt że mimo iż rozwój ludzki jest bardzo ważny, to produkcja i konsumpcja mają wpływ na naszą planetę, która rozpaczliwie potrzebuje pomocy, dlatego musimy działać wszyscy razem, aby stworzyć lepszy świat. Świat, w którym dostęp do jakościowej opieki zdrowotnej, żywności czy edukacji jest w zasięgu każdego człowieka, bez względu na jego pochodzenie. Świat, który bazuje na współpracy ponad granicami i szacunku oraz oferuje proste i ogólnodostępne rozwiązania ekologiczne.

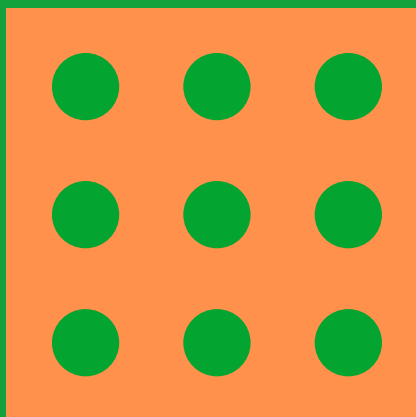
The next day, workshops were held during which Polish and Norwegian students were tasked with preparing a short clip presenting the importance of one of the Sustainable Development Goals. The youth worked in international groups, developed scenarios and created interesting shots using new technologies and their talents.

The students want to draw the recipient's attention to the fact that although human development is very important, the production and consumption affect our planet which is in a desperate need of action therefore we have to act all together to create a better world. A world where access to quality health care, food and education is within the reach of every person, regardless of their origin. A world that is based on cooperation across borders and respect and offers simple and publicly available ecological solutions.

GEIRANGER

DALSNIBBA

TROLLSTIGEN

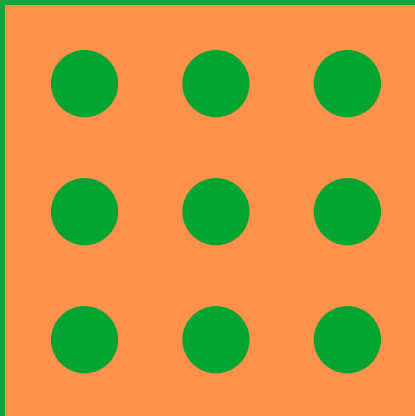
W piątek czekała nas wyprawa pełna wrażeń. Ørnevegen, znana jako Droga Orłów oferuje bajeczne widoki na słynny norweski Geirangerfjord. Początek naszej podróży to mała wioska turystyczna, Geiranger, której nazwa wywodzi się staronordyckiego sufiku -angr („fjord”) oraz słowa geiri (kawałek ziemi; pole na górskim zboczu) . Według ekspertów jest to najciekawsza trasa w Norwegii, która od 2005 gości na liście dziedzictwa UNESCO.

Dalsnibba to góra, której wysokość (1,476 m) pozwala na podziwianie jeziora Djupvatnet oraz scenerii usłanej serpentynami, a Trollstigen, czyli Droga Trolli to wijąca się między górami droga, która była doskonałym uwieńczeniem górskiej wycieczki.

On Friday we got to know the true face of majestic Norway, thanks to a beautiful mountain route and the stories of our guide. Ørnevegen, known as the Eagle Road, offers fabulous views of Norway's famous Geirangerfjord. The beginning of our journey was the small tourist village, Geiranger, whose name derives from the Old Norse suffix -angr (fjord) and the word geiri (piece of land; field on a mountainside) . According to experts, it is the most interesting route in Norway and has been on the UNESCO heritage list since 2005.

Dalsnibba is a mountain whose height (1,476 meters) allows you to admire Lake Djupvatnet and scenery strewn with serpentine, and Trollstigen, or Troll Road, is a winding road between the mountains that was the perfect culmination of a mountain tour.

TINGVOLL

W weekend uczniowie spędzali czas z norweskimi koleżankami i kolegami a nauczyciele odwiedzili Tingvoll, a w nim prawdziwe perły: Tingvoll kirke, jeden z najstarszych romańskich kościołów (XII wiek); Tingvoll Sider, jedną z najlepszych norweskich cydrowni; Tingvollost, wytwórcę serów o światowej sławie.

Tingvoll w języku staronordyckim oznacza „miejsce spotkania”. Okazuje się, że Norwegia to nie tylko fiordy, ale przebogata historia i przedsiębiorczy ludzie, którzy zahipnotyzowali nas pasją, opowieściami i miłością do tego, co robią. Te spotkania z historią, tradycją i przyrodą zostaną z nami na długo.

On the weekend the students were spending time with their Norwegian colleagues, and teachers visited Tingvoll, and there were some real gems: Tingvoll kirke, one of the oldest Romanesque churches (12th century); Tingvoll Sider, one of Norway's best cideries; Tingvollost, a world-renowned cheese maker.

Tingvoll in Old Norse means meeting place. It turns out that Norway is not just about fjords, but a piercing history and enterprising people who mesmerized us with their passion, stories and love for what they do. These encounters with history, tradition and nature will stay with us for a long time.

CONCLUSIONS

WNIOSKI

Jak można było zauważyć, projekt ten był bardzo zróżnicowany, bogaty zarówno w pracę warsztatową w szkole jak i w terenie oraz w elementy krajoznawcze. Realizowane działania okazały się mieć ogromny wpływ na rozwijanie globalnych kompetencji uczniów. Powstałe projekty są naocznym dowodem na wszechstronność i kreatywność młodych ludzi, w ich pracach przejawia się oddanie i pasja. Tak duży i wieloetapowy projekt pozwolił im prawdziwie poczuć, że Ziemia to nasz wspólny dom, o który powinniśmy zadbać razem, bo tylko tak możemy dokonywać realnych zmian a Cele Zrównoważonego Rozwoju odgrywają kluczową rolę w procesie edukacji i uczenia się.

Dzięki tej ważnej współpracy młodzi ludzie przekonali się jak dwie generacje, uczniów i nauczycieli, z krajów o różnych problemach potrafią razem podejmować działania w słusznej sprawie. Jest nas wiele, jesteśmy inni, ale łączy nas jeden dom - dom, którego kondycja leży w naszych rękach. Badanie sytuacji lokalnej i globalnej oraz szukanie rozwiązań dla problemów współczesnego świata stało się czymś naturalnym i ważnym dla uczniów norweskiej i polskiej szkoły. Dzięki swoim projektom poczuli sprawczość i siłę jaka drzemie we wspólnym dążeniu do celu a także stali się bardziej otwarci i uważni na otoczenie. Oprócz odkrywania aspektów środowiskowych młodzież mogła również doskonalić komunikowanie się w języku angielskim, stała się bardziej niezależna a także poznała wiele interesujących zagadnień kulturowych i historycznych. Ponadto, uczniowie przyznali, że przełamali swoje obawy, wyszli poza strefę komfortu, nabyli umiejętność zarządzania czasem, delegowania zadań, pracy w zespole, osiągania kompromisów czy porozumień, a przede wszystkim nawiązali przyjaźnie na długie lata.

CONCLUSIONS

WNIOSKI

As you could see, this project was very diverse, rich in workshop collaboration both at school and in the field, as well as sightseeing elements. The implemented activities turned out to have a huge impact on developing students' global competences. The resulting projects are visual proof of the versatility and creativity of young people, their work shows dedication and passion. Such a large and multi-stage project allowed them to truly feel that the Earth is our common home that we should take care of together, because only this way we can make real changes and the Sustainable Development Goals play a key role in the education and learning process.

Thanks to this important cooperation, young people saw how two generations, students and teachers, from countries with different issues can take action together for a good cause. There are many of us, we are different, but we share one home - a home whose condition is in our hands. Researching the local and global situation and looking for solutions to the problems of the modern world has become something natural and important for students of Norwegian and Polish schools. Thanks to their projects, they felt the agency and strength of joint pursuit of a goal and became more open and attentive to their surroundings. In addition to discovering environmental aspects, young people could also improve their communication in English, become more independent and learn about many interesting cultural and historical aspects. Moreover, the students admitted that they overcame their fears, went beyond their comfort zone, acquired the ability to manage time, delegate tasks, work in a team, reach compromises and agreements, and, above all, made friends for many years.

Authors:

Małgorzata Kulesza
Małgorzata Michalska
Katarzyna Grudniewska
Katarzyna Oziębła

Projekt Podróż w kierunku globalnych kompetencji realizowany w Kolegium Europejskim w Krakowie w ramach Programu Edukacja, finansowany z funduszy EOG pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii. Partnerem projektu jest Atlanten Videregående Skole, Kristiansund/Norwegia.

Project The journey to global competence supported by a grant from Iceland, Liechtenstein and Norway through EEA and Norway Grants . Partners : Kolegium Europejskie w Krakowie and Atlanten Videregående Skole, Kristiansund / Norway.
